

Opdrachtgever:

Accent Adviseurs
T.a.v. de heer M. van Mullekom
Luchthavenweg 13E
5657 EA Eindhoven

Datum: 12 november 2025**Onderwerp:**

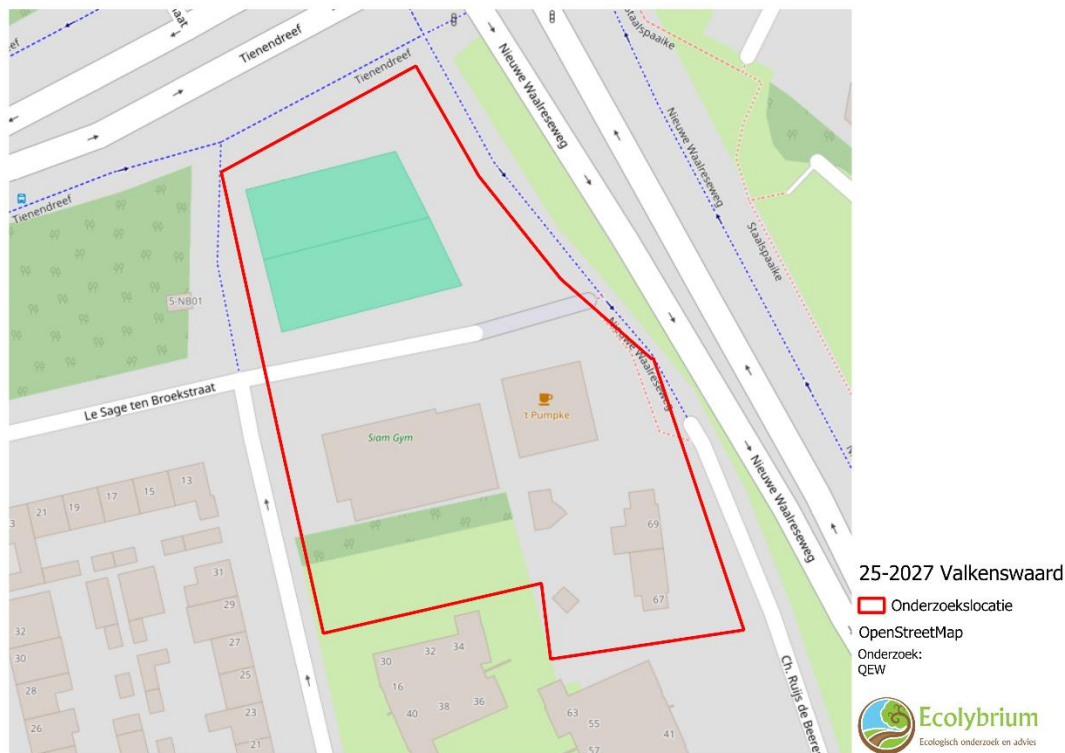
Rapportage Quicksan Ecologische Waarden Le Sage ten Broekstraat (ong.), te Valkenswaard
(ons kenmerk: 25-2027)

Opgesteld door:

De heer M.J.M. Coenen

Geachte heer van Mullekom,

Hierbij ontvangt u van ons de definitieve rapportage inzake het uitgevoerde quickscanonderzoek voor de beoogde sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden aan de Le Sage ten Broekstraat (ong.), te Valkenswaard, zie figuur 1.

Figuur 1: Onderzoekslocatie Valkenswaard

Aanleiding

Er zijn voornemens om ruimtelijke ingrepen uit te voeren op de onderzoekslocatie. Dit betreft sloop van de aanwezige bebouwing en het verwijderen van de aanwezige verharding, om vervolgens nieuwbouw te realiseren. In het kader van het gemeentelijke vergunningentraject en in het kader van de Omgevingswet is het noodzakelijk om zicht te krijgen op het mogelijk aanwezig zijn van beschermde soorten en mogelijke effecten daarop door de werkzaamheden.

Onderzoeksmethodiek

Om zicht te krijgen op de aanwezigheid van beschermde soorten is de ingreeplocatie onderzocht op het mogelijk aanwezig zijn of kunnen zijn van beschermde soorten planten en dieren. Dit onderzoek is uitgevoerd op 6 juni 2025. Hierbij is de bebouwing vanaf de buitenzijde onderzocht en beoordeeld of er mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde diersoorten en jaarrond beschermde nesten van vogels aanwezig kunnen zijn. Hierbij is ook de directe omgeving onderzocht.

Daarnaast is gekeken of er op en rondom de bebouwing beschermde of bijzondere planten voor (kunnen) komen, die met de voorgenomen werkzaamheden mogelijk hun groeiplekken verliezen.

Voorts is er, zoals eerder in de offerte aangegeven, een literatuurstudie verricht naar het mogelijk aanwezig zijn van beschermde en/of bijzondere soorten in het gebied en de directe omgeving. Daarbij is gelet op de potentiële aanwezigheid van optimaal habitat voor relevante soorten die in de directe omgeving zijn aangetroffen. Soorten die binnen een straal van 500m van de locatie voorkomen én potentieel habitat vinden binnen de onderzoekslocatie zijn daarbij in beschouwing genomen.

Onderzoeksresultaten

Broedvogels

De dakconstructie van de nog aanwezige begroeiing is ongeschikt voor soorten als gierwaluw, huismus en huiswaluw (soorten die een jaarrond beschermde nestlocatie hebben) om te nestelen.

Alleen ter plekke van de twee nog aanwezige woningen aan de oostzijde liggen dakpannen op de daken, echter is er een vogelschroot zichtbaar onder deze pannen, waardoor geen ruimte aanwezig is waar huismussen onder kunnen broeden.

Onder de kantpannen is onvoldoende ruimte beschikbaar waar soorten als gierwaluwen onder kunnen nestelen.

Tijdens het onderzoek (in het broedseizoen van vogels) zijn ook geen huismussen en/of gierwaluwen waargenomen bij de betreffende panden. Indien deze er zouden broeden waren deze zeer zeker waargenomen aldaar.

De overige bebouwing heeft platte bitumen daken waar geen nesten gemaakt kunnen worden door vogels wegens gebrek aan ruimte.

Foto 1: Onder de dakpannen is geen ruimte voor huismussen (vanwege vogelschroot) en gierzwaluw (te weinig ruimte onder de kantpannen)

Foto 2: De dakbedekking van de overige gebouwen bestaat uit een plat dak, met bitumen afdekking en is afgewerkt met strak gemonteerde aluminium strips waar geen ruimte onder zit voor soorten als gierzwaluw, huiszwaluw en andere soorten vogels (al of niet met jaarrond beschermde nesten).

Ook huiszwaluw kunnen niet nestelen omdat er geen afdoende geschikte dakoverstekten aanwezig zijn bij de woningen. De overige bebouwing is eveneens ongeschikt voor deze soort om te nestelen. Er zijn ook geen restanten aangetroffen van eerdere nesten van deze soort.

In de begroeiing en de bebouwing zijn verder geen aanwijzingen gedaan die aantonen dat er uilen en roofvogels broeden, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Rondom de locatie is voldoende geschikt broedbiotoop aanwezig voor algemeen voorkomende soorten broedvogels. Indien de werkzaamheden buiten de broedperiode van deze soorten uitgevoerd worden (dus buiten half maart- half augustus) kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Foto 3: In het aanwezige groen kunnen enkele algemeen voorkomende soorten vogels broeden. Oude vogelnesten zijn niet aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten van soorten zijn eveneens niet aangetroffen en gelet op de binnenstedelijke ligging (aangevuld met gegevens uit de literatuurstudie) zeker niet te verwachten.

Eventueel aanwezige soorten (zoals houtduif, Turkse tortel en kauw) zijn flexibel genoeg om (tijdelijk) elders broedplekken in de omgeving te vinden. Daarvoor is de directe omgeving geschikt vanwege het zeer groene karakter van de omgeving. Effecten op de gunstige staat van instandhouding van dergelijke soorten zijn uit te sluiten, aangezien er voldoende alternatief groen aanwezig blijft.

Om verstoring te voorkomen op broedende vogels dienen de meest versturende werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van vogels (dus buiten half maart-half augustus).

Door een nieuwe inrichting, met voldoende nieuwe groenaanplant kan voor de toekomst weer nieuwe broedplekken genereren waar deze dan weer terecht kunnen.

Effecten op broedvogels (al of niet met jaarrond beschermde nesten) treden dan ook niet op. In het kader van de Omgevingswet kan dan ook gesteld worden dat er geen overtredingen van verbodsbepalingen worden begaan door de beoogde werkzaamheden.

Vleermuizen

De meeste bebouwing is geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn namelijk op meerdere plekken open stootvoegen aanwezig die toegang bieden tot achterliggende ruimtes (spouwmuuren).

Op basis van dit quickscan onderzoek is het vooralsnog niet mogelijk een gedegen uitspraak te kunnen doen over eventuele effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

In de aanwezige bomen zijn geen boomholtes en/of scheuren aangetroffen waar boombewonende vleermuizen gebruik van kunnen maken als vaste rust- en verblijfplaats.

Effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten zijn op voorhand niet uit te sluiten. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om dit te kunnen beoordelen.

Effecten op boombewonende vleermuissoorten zijn wel uit te sluiten, aangezien er geen boomholtes en/of scheuren aanwezig zijn in de aanwezige bomen.

De directe omgeving van het plangebied is zeer groen ingericht en vormt in potentie een optimaal foerageergebied. In hoeverre er effecten te verwachten zijn of optreden is het noodzakelijk de functie ervan voor vleermuizen te onderzoeken. Pas op basis van de resultaten van dit onderzoek is het mogelijk een gedegen uitspraak te kunnen doen in relatie tot effecten en eventuele gevolgen in het kader van de Omgevingswet.

Effecten op het potentieel aanwezige optimale foerageergebied zijn op voorhand niet uit te sluiten. Nader onderzoek is noodzakelijk om dit te kunnen beoordelen.

Foto 4: Er zijn op meerdere plekken voldoende geschikte invliegplekken voor vleermuizen

Foto 5: Het aanwezige groen kan dienst doen als optimaal foerageergebied. Effecten door de verwijdering ervan dienen vastgesteld te worden door het doen van onderzoek

Vaatplanten en vegetatie

Op en rond de locatie zijn geen bijzondere en/of beschermde vaatplanten aanwezig. Daarvoor zijn de groeiomstandigheden niet geschikt.

Er zijn ook geen beschermde en/of bijzondere muurplanten aangetroffen op en rond de bebouwing.

Beschermde vaatplanten komen niet voor op de bebouwing en het perceel. Effecten op beschermde en/of bijzondere planten zijn uit te sluiten. Verbodsbepalingen van de Omgevingswet worden dan ook niet overtreden.

Overige soorten

Andere beschermde en of bijzondere soorten, zoals reptielen, amfibieën, vissen, libellen, dagvlinders, nachtvlinders, grondgebonden zoogdieren en overige ongewervelden, zijn geheel niet te verwachten binnen het onderzoeksgebied. Daarvoor zijn geen optimale habitats ontwikkeld. Ook in de aanwezige vegetatie zijn geen nesten of sporen aangetroffen van boombewonende zoogdiersoorten. Ook uit de geraadpleegde NDFF blijkt niet dat er zwaar beschermde en/of bijzondere grondgebonden zoogdieren aanwezig zijn (ook niet binnen een straal van 500m).

Waterhoudende elementen (sloten, vijvers, poelen en dergelijke) zijn binnen de onderzoekslocatie en in de directe omgeving van de locatie niet aanwezig. Het aanwezig zijn van waterafhankelijke soorten (als voortplantingsgebied) zijn daarmee uit te sluiten. De locatie zal daardoor ook niet gebruikt worden als overwinteringsgebied voor amfibieën (zo blijkt ook uit de geraadpleegde literatuur).

Nesten van eekhoorn zijn niet aangetroffen in de aanwezige bomen. Ook vraatrestanten van deze soort zijn niet aangetroffen. Ook uit de geraadpleegde NDFF gegevens blijkt niet dat er nesten of waarnemingen aanwezig en/of verricht zijn van eekhoorn. Voedselbomen zijn hier eveneens niet aanwezig.

Er zijn geen sporen aangetroffen van steenmarter of andere kleine marterachtigen binnen de onderzoekslocatie die duiden op het aanwezig zijn van een verblijfplaats of een essentiële gebiedsfunctie. Ook uit de NDFF gegevens blijkt niet dat er kleine marterachtigen (en/of steenmarters aanwezig zijn in dit deel van Valkenswaard). De vegetatiestructuur (mede door het gemeentelijk onderhoud ervan) is niet optimaal ontwikkeld en veel te klein voor deze soorten om te dienen als preferent leefgebied.

De locatie vormt voorts mogelijk leefgebied van soorten als egel en diverse muizensoorten. Door het zorgvuldig werken kunnen effecten voorkomen worden.

Effecten op beschermde soorten reptielen, amfibieën, vissen, libellen, dagvlinders, nachtvlinders, grondgebonden zoogdieren en overige ongewervelden zijn geheel uit te sluiten omdat de ingreeplocatie in geen enkel opzicht geschikt habitat vormt voor deze soortgroepen.

Literatuuronderzoek

Uit het literatuuronderzoek (NDFF en de BeSi) is niet gebleken dat er binnen een straal van 500m beschermde en/of bijzondere soorten waargenomen zijn. Op basis van het aanwezige habitat en het beheer van de locatie is dit ook uit te sluiten. De waarnemingen die gedaan zijn hebben vooral betrekking op waarnemingen die gedaan zijn binnen de natuurgebieden die op grotere afstand liggen van de onderzoekslocatie. De resultaten van de BeSi zijn als bijlage 5 toegevoegd.

Effecten op soorten door de beoogde werkzaamheden, mede gelet op de stedelijke ligging en de daar al heersende drukte van menselijke activiteiten, zijn uit te sluiten.

Conclusies soortenbescherming

- ✘ De onderzoekslocatie en de nog aanwezige bebouwing vormen in geen geschikt broedbiotoop voor huismussen, gierzwaluwen en andere soorten vogels (al of niet met jaarrond nestbescherming). Negatieve effecten zijn uit te sluiten en nader onderzoek is niet aan de orde.
- ✘ Enkele panden zijn geschikt voor vleermuizen: er zijn meerdere mogelijke openingen die kunnen dienen als vaste rust en verblijfplaats. Om effecten vast te stellen is nader vleermuisonderzoek nodig.
- ✘ Er zijn mogelijk primaire vliegroutes aanwezig en het omliggende gebied is mogelijk geschikt om te dienen als primair foerageergebied voor vleermuizen. Dit dient eveneens nader onderzocht te worden.
- ✘ De onderzoekslocatie vormt verder geen leefgebied voor amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden en grondgebonden zoogdieren, omdat er geen geschikt habitat ontwikkeld is.
- ✘ De sloop van de bebouwing kan leiden tot knelpunten in het kader van de Omgevingswet natuurbescherming. De sloop en herontwikkelingen kunnen dan ook pas uitgevoerd worden op basis van de resultaten van nader vleermuisonderzoek.

Gebiedsbescherming

Op een afstand van circa 650m ten westen bevindt zich een deel van het Natura 2000 gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. Tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000 gebied bevindt zich verder een woonwijk bestaande uit enkele honderden woningen en een drukke ontsluitingsweg.

Door de voorgenomen werkzaamheden is het echter uit te sluiten dat er negatieve effecten op kwalificerende Natura 2000 soorten en -habitat optreden, aangezien de afstand ervan aanzienlijk is. Effecten door stikstofdepositie dienen echter wel in ogenschouw genomen te worden. Deze rapportage gaat daar verder niet op. Hiervoor is een specifiek onderzoek benodigd.

De ingreep leidt niet tot negatieve effecten op het Natura 2000 gebied. Vervolgstappen zijn daarmee ook niet aan de orde.

Beschermde houtopstanden

De aanwezige houtopstanden zijn niet beschermd volgens de regeling uit de Omgevingswet, aangezien de onderzoekslocatie in zijn geheel binnen de stedelijke contouren van de gemeente Valkenswaard ligt.

Conclusies gebiedsbescherming en houtopstanden

- ✚ De voorgenomen herontwikkelingen leiden niet tot negatieve effecten op kwalificerende Natura 2000 soorten en habitats die in het Natura 2000 gebied Leenderbos Groote Heide & De Plateaux voorkomen;
- ✚ Binnen de onderzoekslocatie komen geen beschermde houtopstanden voor, aangezien de onderzoekslocatie in zijn geheel binnen de stedelijke grenzen van de gemeente Valkenswaard ligt.

Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen

www.verspreidingsatlas.nl

www.waarneming.nl (NDFF)

[Flora & Fauna Verkenner](#)

[BeSI Rapport](#)

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 416 blz., 14 platen.

Turin, H., 2000. De Nederlandse loopkevers, verspreiding en oecologie (Coleoptera: Carabidae). – Nederlandse Fauna 3. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 666 blz., 16 platen, met cd-rom.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Bijlage 2 Wettelijk kader

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet wordt door het Rijk verbeeld als een gebouw in aanbouw en bestaat uit een:

Hoofdspoor:

- ✚ de Omgevingswet;
- ✚ de vier Algemene Maatregelen van Bestuur;
 - het Omgevingsbesluit;
 - Besluit kwaliteit leefomgeving;
 - Besluit activiteiten leefomgeving;
 - Besluit bouwwerken leefomgeving;
- ✚ de Omgevingsregeling.

Invoeringsspoor (bestaande wetten en regels):

- ✚ de Invoeringsregeling;
- ✚ het Invoeringsbesluit;
- ✚ de Invoeringswet.

Aanvullingsspoor (beleidsontwikkelingen op het gebied van natuur, bodem, geluid en grondeigendom die uiteindelijk opgaan in het hoofdspoor):

- ✚ Aanvullingsregelingen
- ✚ Aanvullingsbesluiten
- ✚ Aanvullingswetten

De fundering van de nieuwe Omgevingswet is het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dat is één digitaal loket, waarin alle wet- en regelgeving over de leefomgeving samenkomt (Omgevingsloket).

In het kader van regelgeving rond beschermde soorten zijn met name de Omgevingswet, het Besluit Kwaliteit Leefomgeving en Besluit Activiteiten Leefomgeving van belang. In de navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de wet, besluiten en regelingen gegeven.

Algemene bescherming

In het Besluit activiteiten leefomgeving is een zorgplicht ten aanzien van soorten opgenomen. In het algemeen moet voorkomen worden dat bij het doden of vangen van een dier, dat dier onnodig lijdt. Verder is aangegeven dat bij flora- en fauna-activiteiten of andere activiteiten, waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat dit leidt tot nadelige effecten ten aanzien van natuurbescherming, de volgende zaken verplicht zijn:

- ✚ Neem alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om gevolgen te voorkomen;
- ✚ Voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen: Beperk die gevolgen zoveel mogelijk of maak deze ongedaan;
- ✚ Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: Laat de activiteit achterwege zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd.

Voor flora- en fauna-activiteiten geldt specifiek het volgende:

- a) Voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie of in de directe nabijheid beschermde soorten of voor beschermde soorten leefgebieden of groeiplaatsen aanwezig zijn.
- b) Als deze aanwijzingen er zijn wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten.
- c) Als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten;
- d) Alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen.
- e) Tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben.
- f) Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Categorieën

De wet onderscheidt drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

1. Vogelrichtlijnsoorten (§ 11.2.2 Besluit activiteiten leefomgeving)
2. Habitatrichtlijnsoorten (§ 11.2.3 Besluit activiteiten leefomgeving) en
3. Andere soorten (§ 11.2.4 Besluit activiteiten leefomgeving).

Vogelrichtlijnsoorten

Alle van nature in Nederland in het wild levende soorten vogels, als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten, die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan, dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd.

Habitatrichtlijnsoorten

In deze categorie vallen:

- ✚ alle in het wild levende dieren, zoals genoemd in:
 - bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
 - bijlage II bij het Verdrag van Bern;
 - bijlage I bij het Verdrag van Bonn.
- ✚ planten van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied, zoals genoemd in:
 - bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
 - bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat in het Besluit activiteiten leefomgeving § 11.2.3 'soorten habitatrichtlijn' in de titel heeft, wordt deze term echter wel gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een 'nationale kop' op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen in bijlage IX onder A bij het Besluit activiteiten leefomgeving.

Regels

In de Omgevingswet staat dat het zonder omgevingsvergunning verboden is om een flora- en fauna-activiteit te verrichten. De definitie van een flora- en fauna-activiteit is 'activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten'. In het Besluit activiteiten leefomgeving is dit nader gespecificeerd. Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor:

- a) het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
- b) het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten;
- c) het rapen en onder zich hebben van eieren;
- d) het opzettelijk storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor:

- a) het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
- b) het opzettelijk verstoren;
- c) het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
- d) het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
- e) het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde planten.

Het verbod geldt voor Andere soorten voor:

- a) het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende individuen;
- b) het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
- c) het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van Andere soorten (planten).

Hierboven is voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten aangegeven dat verstoring niet is toegestaan. Niet iedere verstoring in het kader van de wet is relevant is. Het moet gaan om verstoring die voor soorten in potentie wezenlijke gevolgen heeft. Een tijdelijke verandering van gedrag valt hier niet zonder meer over. Zie voor meer informatie het volgende kader.

Juridisch kader verstoring beschermde soorten

Niet iedere toename van verstoringsbronnen leidt tot een daadwerkelijk effect dat in het kader van de wet is voorzien als verstoring. Voor een individu dat sprake is van opzettelijke verstoring als niet in de directe omgeving (tijdelijk) uitwijkmogelijkheden voor handen zijn en de functionaliteit van het leefgebied door verstoring wordt aangetast. Dit is verschillende keren bevestigd door de Raad van State. Hieronder staan twee delen van uitspraken waarin dit bevestigd is:

ECLI:NL:RVS:2009:BI3701: "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 21 november 2007 in zaak nr. 200607283/1) geldt als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een opzettelijke verontrusting in de zin van artikel 10 van de Ffw." ECLI:NL:RVS:2020:1125: "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 23 juni 2010

ECLI:NL:RVS:2010:BM8836), geldt bij de uitleg van artikel 10 van de Flora- en faunawet als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving een opzettelijke verontrusting is in de zin van die bepaling. Het tijdelijk (doen) wegvluchten voor werkzaamheden naar een rustiger plek kan niet worden aangemerkt als opzettelijke verontrusting in de zin van deze bepaling. De Afdeling volgt deze interpretatie eveneens ten aanzien van het in het vierde lid van artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb neergelegde verbod van opzettelijke storing."

Gedragcodes en vrijstellingen

Het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning geldt niet voor activiteiten die vallen onder een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- ✚ Aantoonbaar worden uitgevoerd in overeenstemming met de gedragscode
- ✚ Plaatsvinden in het kader van:
 - het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
 - een bestendig gebruik;
 - ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

In het algemeen geldt het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning niet voor gevallen, te gebruiken middelen en/of soorten die zijn opgenomen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening, de omgevingsverordening of een ministeriële regeling of een programma. Hierbij moet wel worden voldaan aan de voorwaarden, zoals die ook gelden voor de aanvraag van een omgevingsvergunning (zie tekst onder kopje "Omgevingsvergunning"). Als activiteiten in een goedgekeurd programma zijn opgenomen, moet het programma wel aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

- Het programma moet gericht zijn op inrichting, gebruik en beheer van een Natura 2000-gebied en gericht zijn op het halen van de instandhoudingsdoelstellingen (voorheen beheerplan).
- Het programma moet gericht zijn op een evenwichtige duurzame ontwikkeling, waarbij de belasting van kwalificerende natuurwaarden in Natura 2000-gebieden afneemt of beheer, bescherming, herstel van natuurlijke habitats of de staat van instandhouding van in het wild voorkomende dieren of planten verbetert.

Verder geldt voor beschermde soorten het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren niet in de volgende gevallen:

- ✚ Als de activiteit is toegestaan in het kader van een andere wet én als wordt voldaan aan artikel 9, lid 1 en 2 en artikel 13 van de Vogelrichtlijn voor Vogelrichtlijnsoorten, artikel 16, lid 1 van de Habitatrichtlijn voor Habitatrichtlijnsoorten en de eisen die ook aan de omgevingsvergunning worden gesteld voor Andere soorten. Zie het volgende tekstkader voor de relevante inhoud van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.
- ✚ Als de activiteiten vallen onder instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen in het kader van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.
- ✚ Voor andere soorten geldt dat het verbod niet van toepassing is op het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis en het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Bijlage 3 Lijst beschermde soorten Omgevingswet

Europees beschermde diersoorten en plantensoorten

Beschermde soorten conform art 11.37 Bal:

Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn (ca. 700)

Beschermde soorten conform art 11.46, lid 1, onder a en e, Bal:

Van nature in Nederland voorkomende soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage IV

(inclusief Verdrag van Bern, Bijlage I en II voor zover van toepassing)

Beschermde soorten conform art 11.46, lid 1, onder a en e, Bal: Van nature in Nederland voorkomende soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage IV			
Zoogdieren	Walvisachtigen	Reptielen	Insecten (libellen)
Bever	Bruinvis	Gladde slang	Bronslibel
Hamster	Bultrug	Muurhagedis	Gaffellibel
Hazelmuis	Dwergpotvis	Zandhagedis	Gevlekte witsnuitlibel
Lynx	Dwergvinvis	Schildpadden	Groene glazenmaker
Noordse woelmuis	Gestreepte dolfijn	Dikkopschildpad	Noordse winterjuffer
Otter	Gewone dolfijn	Kemps' zeeschildpad	Oostelijke witsnuitlibel
Wolf	Gewone spitsdolfijn	Lederschildpad	Rivierrombout
Wilde kat	Gewone vinvis	Soepschildpad	Sierlijke witsnuitlibel
Vleermuisen	Griend	Vissen	Insecten (kevers)
Bechsteins vleermuis	Grijze dolfijn	Noordzeehouting	Brede geelrandwaterroofkever
Bosvleermuis	Hille (Butskop)	Europese steur	Gestreepte waterroofkever
Brandts vleermuis	Kleine zwaardwalvis	Weekdieren	Heldenbok
Franjestaart	Narwal	Bataafse stroommossel	Juchtleerkever
Gewone baardvleermuis	Noordse vinvis	Platte schijfhoren	Vermiljoenkever
Gewone dwergvleermuis	Orka	Insecten (dag/nachtvlinders)	Planten
Gewone grootoorvleermuis	Potvis	Apollovlinder	Drijvende waterweegbree
Grijze grootoorvleermuis	Spitsdolfijn van Gray	Boszandoog	Groenknolorchis
Grote hoefijzerneus	Tuimelaar	Donker pimpernelblauwtje	Kruipend moerasscherm
Grote rosse vleermuis	Witflankdolfijn	Grote vuurvlinder	Zomerschroeforchis
Ingekorven vleermuis	Witte dolfijn	Pimpernelblauwtje	
Kleine dwergvleermuis	Amfibieën	Teunisbloempijlstaart	
Kleine hoefijzerneus	Boomkikker	Tijmblauwtje	
Laatvlieger	Geelbuikvuurpad	Zilverstreephooibeestje	
Meervleermuis	Heikikker		
Mopsvleermuis	Kamsalamander		
Noordse vleermuis	Knoflookpad		
Rosse vleermuis	Poelkikker		
Ruige dwergvleermuis	Rugstreeppad		
Tweekleurige vleermuis	Vroedmeesterpad		
Vale vleermuis			
Watervleermuis			
(Uitsluitend) Verdrag van Bern, bijlage I			
Planten			
Geel schorpioengras			
Kleine vlotvaren			
Liggende raket			
Tonghaarmuts			
(Uitsluitend) Verdrag van Bern, bijlage II			
Zeezoogdieren	Insecten (Vlinders)	Insecten (Libellen)	Insecten (Haften)
Walrus	Moerasparelmoervlinder	Mercurwaterjuffer	Oeveraas
(Uitsluitend) Verdrag van Bonn, bijlage I			
Monarchvlinder*	*Monarchvlinder staat niet in Bijlage I van de Conventie van Bonn, wel in Bijlage II. De soort is dus niet beschermd volaens de Ow.		

Andere beschermde dier- en plantensoorten

A. Soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder a

Bijzondere soorten die in Nederland in hun voortbestaan worden bedreigd en op de rode lijst staan zijn geplaatst; deels ook soorten die vallen onder bijlage V bij de habitatrichtlijn. Ook gaat het om soorten die aanvullende bescherming vragen, ongeacht of het om bedreigde soorten gaat of niet. Voorheen voorzagen de artikelen 3.10 en 3.11 van de Wet natuurbescherming in deze aanvullende landelijke bescherming (Algehele Zorgplicht). Deze lijn geldt ook binnen de Omgevingswet, Artikel 11.27.

A. Soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder a		
Zoogdieren	Waterspitsmuis	Donkere waterjuffer
Aardmuis	Wezel	Gevlekte glanslibel
Boommarter	Wild zwijn	Gewone bronlibel
Bosmuis	Woelrat	Hoogveenglanslibel
Bunzing	Amfibieën	Kempense heidelibel
Damhert	Alpenwatersalamander	Speerwaterjuffer
Das	Bruine kikker	Kevers
Dwergmuis	Gewone pad	Vliegend hert
Dwergspitsmuis	Kleine watersalamander	Dagvlinders
Edelhert	Meerkikker	Aardbeivlinder
Eekhoorn	Middelste groene kikker	Bosparemoervlinder
Egel	Vinpootsalamander	Bruin dikkopje
Eikelmuis	Vuursalamander	Bruine eikenpage
Gewone bosspitsmuis	Reptielen	Duinparemoervlinder
Gewone zeehond	Adder	Gentiaanblauwtje
Grote bosmuis	Hazelworm	Grote paremoervlinder
Grijze zeehond	Levendbarende hagedis	Grote vos
Haas	Ringslang	Grote weerschijnvlinder
Hermelijn	Vissen	Iepenpage
Huisspitsmuis	Beekdonderpad	Kleine heivlinder
Konijn	Beekprik	Kleine ijsvogelvlinder
Molmuis	Elrits	Kommavlinder
Ondergrondse woelmuis	Gestippelde alver	Sleedoornpage
Ree	Grote modderkruiper	Spiegelddikkopje
Rosse woelmuis	Kwabaal	Veenbesblauwtje
Steenmarter	Kreeftachtigen	Veenbesparemoervlinder
Tweekleurige bosspitsmuis	Europese rivierkreeft	Veenhooibeestje
Veldmuis	Libellen	Veldparemoervlinder
Veldspitsmuis	Beekrumbout	Zilveren maan
Vos	Bosbeekjuffer	
B. Soorten vaatplanten als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder c		
Akkerboterbloem	Groensteel	Rood peperboompje
Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rozenkransje
Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Ruw parelzaad
Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Scherpkruid
Berggamander	Honingorchis	Schubvaren
Bergnachtsorchis	Kalkboterbloem	Schubzegge
Blaasvaren	Kalketrip	Smalle raai
Blauw guichelheil	Kartuizer anjer	Spits havikskruid
Bokkenorchis	Karwijselie	Steenbraam
Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Stijve wolfsmelk
Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stofzaad
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Tengere distel
Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere veldmuur
Breed wollegras	Knollathyrus	Trosgamander
Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Veenbloembies
Dennenorchis	Korensla	Vliegenorchis
Dreps	Kranskarwij	Vroege ereprijs
Echte gamander	Kruiptijm	Wilde averuit
Franjgentiaan	Lange zonnedaauw	Wilde ridderspoor
Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde weit
Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wolfskers
Getande veldsla	Muurbloem	Zandwolfsmelk
Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zinkviooltje
Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zweedse kornoelje
Gladde zegge	Pijlscheefkelk	
Groene nachtorchis	Roggelelie	

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Conform Ministerie van EZ en provincies N-Br, N-H, Z-H, Zld, Gld, Utr.

Vogels jaarrond beschermde nesten	categorie	Vogels waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven	categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5
Buizerd	4	Boerenzwaluw	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5
Havik	4	Boomkruiper	5
Huisemus	2	Bosuil	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5
Oehoe	3	Draaihals	5
Ooievaar	3	Eidereend	5
Ransuil	4	Ekster	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5
Steenuil	1	Groene specht	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5
Zwarte wouw	4	Hop	5
		Huiszwaluw	5
		Ijsvogel	5
		Kleine bonte specht	5
		Kleine vliegenvanger	5
		Koolmees	5
		Kortsnavelboomkruiper	5
		Oeverzwaluw	5
		Pimpelmees	5
		Raaf	5
		Ruigpootuil	5
		Spreeuw	5
		Tapuit	5
		Torenvalk	5
		Zeearend	5
		Zwarte kraai	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5
		Zwarte specht	5

Verklaring:

categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)

categorie 2: Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing

categorie 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie)

categorie 4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest

categorie 5: Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

Overzicht algemene vrijstellingen soorten per bevoegd gezag

Op basis van door PS vastgestelde provinciale verordeningen en Or d.d. 14 februari 2024

Nederlandse Naam	Dr	Fl	Fr	Gld	Gr	Li	NB	NH	O	U	Z	ZH	Ministerie N&S
Zoogdieren													
Aardmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing						x ¹				x ⁵		x	x
Dwergmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Eekhoorn						x ¹							
Gewone bosspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	x	x	x	x		x	x	x	x	x ⁵		x	x
Hermelijn						x				x ⁵		x	x
Huisspitsmuis*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x ⁵		x	x
Molmuis						x							
Ondergrondse woelmuis	x	x		x	x	x	x	x		x	x		x
Ree	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter			x			x ²							
Tweekleurige bosspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Veldmuis*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel					x	x				x ⁵		x	x
Wild zwijn							x						
Woelrat	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm						x ³							
Kleine watersalamander	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis						x ⁴							
Meerkikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker/Bastaardkikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Wettelijke belangen		Dr	Fl	Fr	Gld	Gr	Li	NB	NH	O	U	Z	ZH	N&S
8.74l, lid 1, b, 6*	ikv RO en gebruik van gebieden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8.74l, lid 1, b, 9*	voorkomen onnodig lijden										x			
8.74l, lid 1, b, 10*	ikv bestendig beheer of onderhoud landbouw of bosbouw	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
8.74l, lid 1, b, 11*	ikv bestendig beheer of onderhoud overig	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8.74l, lid 1, b, 12*	ikv bestendig beheer of onderhoud landschappelijke kwaliteiten bepaald gebied	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x	
(geldt alleen voor vrijgestelde amfibieën) ikv bescherming wilde flora, fauna & habitats, en onderzoek & onderwijs										x				
Schadelijke handelingen														
art. 11.54, lid 1, onder a Bal	Doden	x**		x**		x**					x**	x	x	x
art. 11.54, lid 1, onder a Bal	Vangen	x**	x	x**	x**	x**	x**	x	x	x**	x	x	x	x
art. 11.54, lid 1, onder b Bal	Beschadigen of vernielen vast voortplantings- of rustplaatsen	x	x	x**	x	x	x	x	x	x**	x	x	x	x

Legenda:

x soort is vrijgesteld

* voor deze soorten daarnaast uitzondering in/op gebouwen en bijbehorende erven art. 11.54, lid 2, onder a Bal

** de vrijstelling is verleend onder specifieke voorwaarden. Doden is niet altijd voor iedere soort toegestaan. Vangen mag vaak alleen met toegestane middelen. Ga naar de betreffende verordening of regeling voor meer informatie.

¹ de vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november

² de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

³ de vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

⁴ de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

⁵ de vrijstelling vervalt per 1 september 2024

Opmerking bij Friesland: Er gelden allerlei aanvullende voorschriften aan de vrijstelling m.b.t. doden, vangen, vrijlaten en beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen.

Bijlage 4 Soorten specifieke zorgplicht Flora- en fauna-activiteiten

In het Bal zijn meerdere specifieke zorgplichten opgenomen, waaronder in artikel 11.27 dat toeziet op de specifieke zorgplicht voor onder meer flora- en fauna-activiteiten (daarnaast ook voor andere activiteiten, genoemd in artikel 11.22, lid 1, onder b t/m g, zoals het handelen conform een faunabeheerplan, uitoefening jacht, etc.). In het eerste lid is een vergelijkbare zorgplicht opgenomen als onder de algemene zorgplicht, namelijk dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:

- ✘ alle maatregelen neemt die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- ✘ voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- ✘ als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van **artikel 11.27 Bal** wordt de invulling van de specifieke **zorgplicht voor Flora- en fauna-activiteiten** nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' (dus een niet-limitatieve opsomming) inhoudt dat wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. Verwezen wordt naar de volgende soorten:

- ✘ van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- ✘ van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
- ✘ dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3° Ow.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten. Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben.

De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

Zorgplicht voor Flora- en fauna-activiteiten, Artikel 11.27 Bal

(Lid 1 en 2: Lid 3 alleen van toepassing bij jacht)

Lid 1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b t/m g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a.** alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om de gevolgen te voorkomen;
- b.** voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c.** als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Lid 2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- a.** voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1:** van natura in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2:** van natura in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3:** dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder 3, van de wet; en
 - 4:** voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
- b.** als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten:
- c.** als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten:
- d.** alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e.** tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f.** het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Bijlage 5 Rapportage Beschermde Soortenindicator (BeSi)

Aanvraagdatum : 19-08-2025

Rapportnummer : 277087

Rapport Beschermde SoortenIndicator (BeSI)

Op 19-08-2025 heeft u de Beschermde SoortenIndicator (BeSI) geraadpleegd. Dit rapport geeft u inzicht in mogelijk nadelige effecten van uw werkzaamheid op beschermde plant- en diersoorten op de door u aangegeven locatie.

Werkzaamheid

De werkzaamheid die u heeft aangegeven uit te willen voeren is:

Aanbouw, uitbouw of bijgebouw bouwen of vervangen

Locatie

De locatie waar u deze werkzaamheid uit wil voeren, heeft u als volgt aangegeven:

Locatie: 159350,10 / 374090,80

Oppervlakte: 6378 m2

De beschermde plant- en diersoorten die mogelijk nadelige effecten ondervinden van de uit te voeren werkzaamheid op de door u aangegeven locatie worden hieronder beschreven, inclusief een advies over hoe u met de soort rekening kunt houden. Bij iedere soort wordt vermeld of het een 1) vogel, 2) een zoogdier, 3) een andere diersoort dan vogel of zoogdier of 4) een plant is. Het BeSI-rapport heeft een signalerende functie. Informatie over de mogelijke vergunningsplicht van uw werkzaamheid krijgt u door de [Vergunningcheck](#) te doen. Dit rapport kunt u daarbij gebruiken om de vragen over natuur te beantwoorden.

In de bijlage van het rapport worden de genoemde soorten uitgesplitst naar beschermingsregels.

Rapport Beschermde SoortenIndicator (BeSI)

Antwoorden op vragen uit de Vergunningcheck

Welke beschermde dieren en/of planten kunnen aanwezig zijn op de locatie van uw werkzaamheid?

Vogels	Ja
Zoogdieren	Ja
Andere diersoorten dan vogels of zoogdieren	Ja
Planten	Nee

Zie de volgende pagina's voor meer informatie over de leefgebieden van deze wettelijk beschermde dieren en planten en een advies over hoe u met deze soorten rekening kunt houden.

Vogels

Kunnen er op de locatie van uw werkzaamheid vogels aanwezig zijn waarvan het nest het hele jaar beschermd is?	Ja
Kunnen er op de locatie van uw werkzaamheid vogels aanwezig zijn waarvan het nest alleen tijdens het broedseizoen beschermd is?	Ja

Lees altijd de adviezen van de mogelijk aanwezige vogelsoorten. Sommige provincies hebben voor bepaalde soorten uitzonderingen.

Zoogdieren

Kies alle zoogdieren die aanwezig kunnen zijn op de locatie van uw werkzaamheid.

Vleermuizen	Ja
Eekhoorns	Nee
Steenmarters	Ja
Andere marterachtige dan steenmarters	Nee
Andere zoogdieren	Nee

Rapport Beschermde SoortenIndicator (BeSI)

Soorten en adviezen

Vogels

Gierzwaluw

Beschrijving leefgebied:

De gierzwaluw leeft en broedt vooral in gebouwen en vangt zijn voedsel in de lucht. Het voedsel bestaat uit kleine insecten. De gierzwaluw broedt in spouwmuren, onder dakpannen, in spleten in muren, nestkasten/-stenen, zelden in boomholten.

Advies voor deze soort:

Werk buiten het broedseizoen; de periode waarin het nest wordt gebouwd of waarin eieren en/of jongen aanwezig zijn. Voor de gierzwaluw is dat van eind april (soms half april) tot eind augustus (soms half september). De gierzwaluw broedt meestal in groepen variërend van tientallen nesten in één gebouw tot nesten verspreid in een complete woonwijk. De gierzwaluw is zeer honkvast en keert elk jaar terug naar dezelfde locatie. Daarom zijn de nesten jaarrond beschermd. Haal nesten van de gierzwaluw nooit weg. Raadpleeg voor meer informatie het kennisdocument over deze soort op de website van BIJ12.

Huismus

Beschrijving leefgebied:

De huismus komt meestal voor in de buurt van mensen en leeft dan vooral in struiken, het liefst met stekels die het hele jaar groen blijven, loofbomen en klimplanten. De huismus broedt in gebouwen, bijvoorbeeld onder dakpannen, en soms in klimop.

Advies voor deze soort:

Werk buiten het broedseizoen; de periode waarin het nest wordt gebouwd of waarin eieren en/of jongen aanwezig zijn. Voor de huismus is dat van maart tot half augustus (soms tot eind september). De huismus is zeer honkvast en is het hele jaar rondom het nest aanwezig. Daarom zijn de nesten jaarrond beschermd. Haal nesten nooit weg. Houd daarnaast bij werkzaamheden rekening met het behoud van het leefgebied van de huismus. Bijvoorbeeld door struiken of klimplanten rondom de nesten te laten staan. Raadpleeg voor meer informatie het kennisdocument over deze soort op de website van BIJ12.

Kauw

Beschrijving leefgebied:

De kauw leeft vooral in een bebouwde omgeving. Ook in de kauw te vinden op akkers en kleinschalige weides en in kleinere bossen. Kauwen broeden vooral in gebouwen (schoorstenen), maar ook in holle bomen en zelfs in konijnenholten.

Advies voor deze soort:

Werk buiten het broedseizoen; de periode waarin het nest wordt gebouwd of waarin eieren en/of jongen aanwezig zijn. Voor de kauw is dat van half maart tot begin juli. Dan zijn nesten beschermd.

Rapport Beschermde SoortenIndicator (BeSI)

Turkse tortel

Beschrijving leefgebied:

De Turkse tortel leeft en broedt vooral in tuinen, parken, steden en op boerenerven.

Advies voor deze soort:

Werk buiten het broedseizoen; de periode waarin het nest wordt gebouwd of waarin eieren en/of jongen aanwezig zijn. Voor de Turkse tortel is dat van half februari (soms begin februari) tot eind november. Dan zijn nesten beschermd.

Zoogdieren

Gebouwbewonende vleermuizen

Beschrijving leefgebied:

Gebouwbewonende vleermuizen leven in alle typen landschappen. Deze vleermuizen verblijven in gebouwen, onder andere achter betimmering en daklijsten, in spouwmuren, of onder dakpannen.

Advies voor deze soort:

Spleten en openingen in gebouwen waarin vleermuizen leven, zijn beschermd. Voorkom het verlichten van gevels waarin vliegopeningen zitten en het dichtmaken van invliegopeningen en holle ruimtes in muren en daken. Behoud bomenrijen, bosjes en water omdat ze dienen als vliegroute en jachtterrein. Voor meer info over de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis: zie de kennisdocumenten op de website van BIJ12. Let op! Dit sluit het voorkomen van andere vleermuissoorten niet uit. Check daarnaast ook altijd natuurvriendelijkisoleren.nl.

Steenmarter

Beschrijving leefgebied:

De steenmarter leeft in Nederland op verschillende soorten plekken, maar is vooral te vinden in de buurt van dorpen, boerderijen en (zelfs in) grote steden. De steenmarter is vooral 's nachts actief.

Advies voor deze soort:

Vermijd werkzaamheden in de kwetsbare periode. Voor de steenmarter is dit de periode dat de jongen worden geboren en bij de moeder blijven. Deze periode loopt van maart tot en met juli. In Friesland geldt voor de steenmarter het hele jaar een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In Limburg geldt van 15 augustus tot en met eind februari een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud. Deze vrijstelling geldt niet voor het doden van steenmarters. Kijk voor meer informatie in de Omgevingsverordening van de provincie.

Andere diersoorten dan vogels of zoogdieren

Teunisbloempijlstaart

Beschrijving leefgebied:

De teunisbloempijlstaart is een vlinder en leeft op allerlei warme vochtige plekken. Belangrijk voor de teunisbloempijlstaart is dat de planten teunisbloem en wilgenroosje er groeien.

Advies voor deze soort:

Houd bij werkzaamheden rekening met het gebied waar de teunisbloempijlstaart leeft. Bijvoorbeeld door teunisbloem en wilgenroosje te laten staan.

Aanvraagdatum : 19-08-2025

Rapportnummer : 277087

Rapport Beschermde SoortenIndicator (BeSI)

Hoe BeSI is gerealiseerd wordt beschreven in de onderstaande twee documenten:

1. Kwaliteitsborging Beschermde SoortenIndicator
2. Toelichting kansenskaarten beschermde soorten

[Bekijk deze documenten](#)

Disclaimer:

In de Omgevingswet is vastgelegd dat iedere Nederlander zorgdraagt voor levende dieren en planten en hun directe omgeving. Dit noemen we de zorgplicht voor natuur. De Beschermde SoortenIndicator (BeSI) helpt u om aan deze zorgplicht te voldoen.

In principe houdt BeSI rekening met alle Vogelrichtlijn-, Habitatrichtlijn- en andere wettelijk beschermde soorten. Ook wordt rekening gehouden met Rode-lijst soorten met een status 'Bedreigd' of 'Ernstig bedreigd'. De voorwaarde die hierbij altijd geldt, is dat het mogelijk moet zijn om te berekenen hoe groot de kans is dat een soort voorkomt (kansenskaart).

BeSI houdt alleen rekening met beschermde en bedreigde planten en dieren. Mogelijk gelden er ook andere natuurbeschermingsregels. Indien u daar meer informatie over wilt, [Klik dan hier](#)

Het BeSI-rapport heeft alleen een signalerende functie van de mogelijk nadelige effecten van uw werkzaamheid op beschermde en bedreigde planten en dieren op de door u aangegeven locatie. Het BeSI-rapport is dus geen bindend advies.

Het BeSI-rapport geeft geen informatie over een mogelijke vergunningsplicht van uw werkzaamheid. Het geeft ook geen enkel oordeel over de inhoud of status van een vergunningsplichtig voorgenomen werkzaamheid. Raadpleeg hiervoor de vergunningcheck uit het Omgevingsloket.

Het BeSI-rapport wordt gemaakt op basis van de huidige beschikbare informatie over beschermde en bedreigde planten en dieren. Als u later dan drie maanden na het maken van het BeSI-rapport start met uw werkzaamheid, dan wordt geadviseerd een nieuw actueel rapport te maken.

Bewaar het door u gemaakte BeSI-rapport goed. Het kan zijn dat ernaar wordt gevraagd, bijvoorbeeld door de gemeente waar u de werkzaamheid uitvoert.

Rapport Beschermde SoortenIndicator (BeSI)

Soorten uitgesplitst naar beschermingsregels

Vogelrichtlijn

Gierzwaluw

- Apus apus
- Kansenkaart in gebruik sinds: 28-11-2022

Huismus

- Passer domesticus
- Kansenkaart in gebruik sinds: 29-11-2022

Kauw

- Corvus monedula
- Kansenkaart in gebruik sinds: 29-11-2022

Turkse tortel

- Streptopelia decaocto
- Kansenkaart in gebruik sinds: 28-11-2022

Habitatrichtlijn

Gebouwbewonende vleermuizen

- Gebouwbewonende vleermuizen
- Kansenkaart in gebruik sinds: 24-03-2023

Teunisbloempijlstaart

- Proserpinus proserpina
- Kansenkaart in gebruik sinds: 02-12-2022

Overige wettelijk beschermde of rode lijst soorten

Steenmarter

- Martes foina
- Kansenkaart in gebruik sinds: 30-11-2022